

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Kort Begryp Des Levens Ende Der Devghden Vande Weerdighe Joanna van Randenraedt Geestelycke Dochter Onder de Bestieringhe der Societeyt Iesu

**Huysmans, Daniel
Nerrincq, François**

T'Antwerpen, 1690

5.§. Ioanna wordt Gheestelijcke Dochter in haer twintigste jaer.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38005

fen aengaende den staet des levens die sy verkiesen moest. Hier by voeghende : *O lieven Heere! wat magh dat oock zijn, dat ghy die uyt dese VVereldt haelt, die my tot een Religieus leven soecken te voorderen? Is dit uwen wille niet, laet my dat weten, en mijnen wille sal over een komen met den uwen.* Sy vondt haer Siele gheruft in dit gebedt, in het welck sy haer gheheelijck overgaf, om te volbrengnen al wat Godt van haer soude schicken: niet anders wenschende als den Goddelijcken wille, aengaende den staet haers levens te verstaen, ende den selven uyt te wercken.

S. S.

IOANNA wordt Gheestelijcke Dochter tot haer
twintighste jaer.

SY hadde besondere devotie ende betrouwen op de Heylighe Moeder Anna, op wiens Feestdagh sy naermaels oock ghestorven is: ende om desen Feestdagh weerdighlijcker te vieren, volherde sy s'nachts te voren tot den morgen-stont in haer ghebedt. In dit ghebedt was sy seer uyt-gestort in traenen, ende sy versocht den goddelijcken bystandt in haere tegenwoordighe bekommeringen, raeckende den staet haers levens: alswanneer haer van Godt wierdt inghegeven, soo haer docht, het alderbeste voor haer te wesen, dat sy gheestelijcke Dochter soude worden: want dat sy aldus de suyverheydt onderhouden, ende oock de armoede ende ghehoorsaemheydt konde oeffenen, daer sy seer begheerigh toe was: ende boven dien seer behulpsaem en voordeeligh aen haeren naesten konde wesen.

D

IOAN-

JOANNA, eu wiert door dese inspraeck niet luttel verftelt: want fy noyt voor defen en was ghe-neghen gheweest, maer altijd af-keerigh van die maniere van leven. Nochtans offerde fich oock daer toe, in dien dit den Goddelijcken wille was: verfoeckende van Godt dat fijnen wille haer ten vollen mocht kenbaer ghemaect worden, naementlijck door de Priorinne, aen de welcke fy nae de doodt van haeren Biecht-vader, volghens fijn bevel, onderdaenigh moest wesen. Sy was al-dan te Brussel ten huysen van haere Vrienden: ende fiet, smorghens vroegh, op den dagh van de Heylighe *Anna* wordt haer eenen brief vande voorseyde Priorinne toe-ghebrocht, in-houdende dat haeren echtighen roep was, Gheestelijcke Dochter te worden, ende alle Cloosterlijcke ghedachten te verlaeten. Men kan wel dencken hoe vrent dat desen brief aen IOANNA ghevallen is. Haer viel in, oft dese Priorinne door het aendringhen van een ander wel mocht op ghemaect wesen, om sulcks te schrijven: soo niet, dat fy door haer den wille Godts konde kennen, ende haer ghehoorsaem moest zijn, ghelijck haeren Biecht-vader bevolen hadde: doch even-wel dat-men soo lichtelilck niet en behoorde te steunen op het oordeel van eene Vrouwe, in eene saecke van soodanigh ghewicht, daer de saligheyt der siele van hanght. Nu scheen haer dit leven, alhoe-wel Gheestelijck, te swack, om haere vrome liefde tot Godt te bewijfen: nu docht'et haer bequaemer als het Cloosterlijck, om by de sorghe van fijn eyghen siele, de liefde tot den naesten te voeghen, ende vele menschen tot Godt te trecken. Meteen wordt IOANNA leed eenen gheweldighen

dighen strijdt, Godt biddende, sonder op-houden, omijnen wille noch opentlijcker te moghen verstaen.

Hier op wordt haer eenen tweeden brief van de Priorinne behandicht, inhoudende, dat het ghene sy inden voor-gaenden gheschreven hadde, niet en was haer eyghen, of eenigh menschelijck oordeel, maer enckelijck Godts bestieringhe, die begeerde dat sy geestelijcke Dochter soude worden: toe-seghende dat sy aen haer dies aen-gaende breeder kennisse soude gheven, als sy naer Ruremonde soude weder-ghekeert zijn.

Door desen tweeden brief wiert JOANNA noch meer verstelt: ende sy pooghde haeren wederkeer naer Ruremonde te verhaesten, om met de Priorinne breeder te handelen. Tot Ruremonde weder ghekomen zijnde, gonck sy voor al naer de Priorinne, om den inhoudt van haere brieven opentlijcker uyt haeren mondt te verstaen. De welke aen JOANNA verhaelde, hoe dat eene dochter (sonder te segghen, wie) van Ruremonde naer Brabant verrocken was, met opset van naer Vlaenderé te reysen: maer komende te Scherpen-heuvel, ende aldaer biddende voor't seer vermaert ende miraculeus Beeldt vande H. Maghet van de selve we erom naer Ruremonde gestiert was, sonder haeren weg te vervoorderen: ende dat om eene jonghe Juffrou (die haer in den gheest vertoon wierdt, ende die sy andersins niet en kende) behulpsaem te zijn, in het kleedt van Geestelijcke Dochter aen-te-nemé. Dat de selve Dochter van de Heylighe Maghet aldaer oock verstaen hadde, hoe dat dese Juffrou op het kloosterlijck leven seer versint was: maer noyt hier toe en soude komen: beneffens andere

verholentheden, aen-gaende den persoon van JOANNA, die niet anders en konden geweten worden, dan alleenlijck door Godts in-spraecke: dan seyde de Priorinne, dat het de weerdighe *Agnes van Heilsbagh* was, die van de Moeder Godts dit alles verstaen hadde.

Dese *Agnes* was in groot-achtinghe van alle de Stadt, om haer verheven deughden, gemeynschap met Godt, kennisse van verborghen saecken, ende andere merck-teecken van uyt-muntende deught. Sy was Gheestelijcke Dochter onder de bestieringhe der Societeyt IESU: Sy en hadde gheene kennisse van IOANNA, ende sy en was aen IOANNA oock niet bekent, dan alleenlijck van aensien. Want gemerckt dat de Moeder van JOANNA eenen priester van de selve Societeyt voor Biecht vader haelde, soo was JOANNA oock dickwils in dese Kercke gheweest, verghefselfchappende haere Moeder gelijk Dochterspleghen te doen. Aldaer hadde sy dickwils met vernoeghen de sedigheydt van AGNES aen-merckt, ende vreught ghenomen uyt haere besondere ghestichtigheydt, maer nochtans de selve noyt aen-gesproken. JOANNA hadde over lanck ghewenscht, ende van Godt versocht, om onder de bestieringhe van eene Godt-minnende ende volmaecte ziele te moghen leven: ende hadde achter-dencken, oft haer ghebedt nu verhoort was, ende oft dese AGNES van Godt gestiert wierdt om haere lanck-ghewenste Meesterisse te wesen.

Ten lesten alle de voor-gaende saecken die haer soo te Brussel als te Ruremonde over-ghekomen, ende die te Scherpen-heuvel gheschiet waeren, rijpelijck over-legghende: ende niet konnende
achter-

achter-haelen dat jet menschelijckx oft bedriege-
lijckx hier onder schuyldē : voorts van haeren
kant veerdigh om Godts wille te volghen, die haer
soo beduydelijck ende wonderlijck aen-ghebrocht
wierdt, heeft sy met een rechtsinnighe ende suy-
vere meyninge vastelijck ghestelt den wille Godts
met den eersten te vol-brenghen, alle voor-gaen-
de ghepeysen des Kloosters af te legghen, ende
'tGheestelijck Leven t'aenveerden, dat Godt van
haer versocht. In welck voor-nemen sy volle rust,
ende onuyt-sprekelijcke vreught des herten ghe-
voelde.

Sy heeft dan spoedelijck ghesproken, ende ken-
nisse ghemaect met de voorschreven AGNES, de
selve tot haer Meesterse verkiesende : ende door
haer bestieringhe alles doende veerdigh maecten
om de wereltsche kleederen af te legghen, ende de
gheestelijcke t'aenveerden : al-hoe-wel dat de Ou-
ders van IOANNA naer dit onverwacht voor-nemen
niet en luysterden, ende den oorloft tot dese veran-
deringhe weygerden. Want JOANNA wel wist, dat
haer Ouders haestelijck door Godts in-gheven
tot de versochte toe-stemminghe souden beweecht
worden. Ende soo is't oock gheschiet : want naer
dat JOANNA op den dagh van't Heyligh Cruys-
Verheffinge, dat is den 14. van September dit voor-
nemen besloten hadde, ende naer dat haere Ou-
ders op den selven dagh seer weygherigh vielen,
om dit spoedigh voor-nemen van haere Dochter
toe te staen, hebben sy nochtans op den volgen-
den dagh, men weet niet hoe, het selve vrijwil-
lijghelijck in-ghevolght, tot over-groote blijchap
van JOANNA : ende twee daeghen daer naer, te
weten, op den 17. September 1630. als-wanneer

de ghedachtenisse van de wonden vanden Heyli-
ghen *Franciscus* gheviert wordt, heeft sy het swert
kleedt aen ghetrocken, ende is al-dan van Vader
ende Moeder naer de Kercke der Societeit IESU
vergheselschapt gheweest, al-waer sy met vernieu-
winghe van haer Belofte sich aen Godt op-geoffert
heeft, ende is alle haer leven onder de bestierin-
ghe der Societeit ghebleven.

Door dese veranderinghe tot een gheestelijk
leven was *JOANNA* ten alder-hooghsten ver-
heught, ende voelde in haere verkiesinghe van
leven, oft om beter te segghen, in het invol-
ghen van de Goddelijcke verkiesinghe, seer groo-
te gherusticheydt, die alle den tijdt van haer leven
noyt en is ghestoort gheweest. Sy hadde oock be-
sonder behaeghen in d'ootmoedigheyt van haere
kleedinghe, die aen de kleedinghe van Oude
Vroukens seer ghelijck was: want de Gheestelijc-
ke Dochters in die tijden veel ootmoediger klee-
deren, ende veel verschilligher vande werelt ge-
bruyckten, als men heden-daeghs siet. Dese klee-
dinghe, die aen de wereldt, ende oock aen *IOAN-
NA* vrent viel, behaeghe haer dies te meer, hoe
sy dienstigher was om met de wereldt te spotten.
Ter wijlen dat *IOANNA* met volle blijfchap al-
les begoft te schicken tot een volkomen Gheeste-
lijk leven, is'er een groote stoorringhe ende
groot tempeest op-ghestaen, onder alle soorten
van menschen: die dese onverwachte verande-
ringhe van *IOANNA* voor lichtveerdigh ende on-
gherijmt uytghescholden hebben, sonder weten-
schap van de redenen, die haer hier toe beweeght
hadden. Tis een jeder bekent, naementlijck aen be-
stierders der Zielen, dat somwijlen de Klooster-
lijc-

lijcke verfintheydt van eenen mensch , seer lof-
 felijck ende Heylighlijck , in een ander , jae oock
 in een Weereldts leven magh verandert worden :
 waeromen kost dit soo wel aen JOANNA niet ghe-
 beuren , als aen menighe andere ? Waer om dan
 haer veroordeelt , die gheen ander opficht in dit
 werck en hadde , als suyverlijck Godts bestie-
 ringhe in te volghen , die haer scheen genoech-
 saemelijck bekent te wesen ? Maer nochtans ghe-
 lijck het lichtveerdigh ende ongherijmt oordee-
 len , onder de menschen seer ghemeyn is : Soo
 is dese verkiefsinghe van JOANNA dapperlijck van
 alle kanten beschimpt geweest. Groot en kleyn
 sprack schamperlijck van dit gheval : men toon-
 de haer over al met de vinghers , als men haer
 sagh : men seyde , dat sy niet en hadde konnen
 de gheneghentheydt ende teerigheydt tot Vaeder
 ende Moeder overwinnen : ende aen dese soo seer
 ghehecht was , datse om haer Ouders wille dit sacht-
 ter leven ghestelt hadde , voor haeren roep tot
 het Klooster : men streeck andere vremde von-
 nissen , die ieder een uyt-smeest naer sijn ghesint-
 heydt Ende dat niet alleenelijck in 't heymelijck,
 maer oock in 't openbaer , daer vele Menschen
 vergaedert waeren , ende daer IOANNA self som-
 wijlen teghenwoordigh was , die alsdan ghenoot-
 saeckt wiert dese lasteringhen t'aenhooren , ende
 te ghedooghen dat alle d'ooghen des omstaen-
 ders tot haer ghekeert wierden. Soo lichtveerdigh
 ende soo redeloos sijn d'oordeelen der men-
 schen.

Hier teghen was JOANNA inwendelijck ghe-
 rust in haeren aenvangh , ende verskert in haer
 ghemoedt van teghen den ghetrouwe ende vol-

macc-

maecte ghelijck-vormicheydt van haeren wille met den Goddelijcken niet het minste misdaen te hebben : die het enckel wit was van dese veranderinghe. Dus verdroegh sy alles verduldelijck : doch niet sonder groot ghevoelen des herte midts dat Godt hier door konde vergramt worden. Ende sy vondt oock reden , soo haer dochte , om haer selven neerstelijck t'onderfoecken , of zy misschien eenighe oorfaecke van verarghenisse aen jemandt ghegheven hadde : ghemerckt dat soo wel Gheestelijcke , als Weereltlijck , haer soo vinnighlijck teghen was. Tusschen dese quellinghen nam sy haeren toevlucht tot *Maria* , wiens beeldt in de Kercke der Minderbroeders gheert wierdt : ende biddende voor dat beeldt , verkrijght sy wonderlijck haeren ghewenschten troost. Want haer docht , datse hoorde uyt dit Beeldt : *Wel Ioanna ghy zijt bedruckt , om dat men u ontrouvvigh oordeelt aen uwen roep : en hebbe ick het naedencken van ontrouvv niet moeten lijden , als ick ontfanghen hebbende vanden Heylighen Gheest , soo verre ghebrocht ben , dat mynen Brudegom self my wulde verlaeten?*

Hier door krachtelijck versterckt wesende in haer aenghenomen maniere van leven , ende grootelijcks verweckt om alles , niet alleeneelijck met verduldigheydt , maer oock met blijfchap te verdraeghen : heeft sy Godt bedanckt , dat hy haer weerdigh kende , met *Christus* , ende met sijn Heylige Moeder op-spraecke te lijden : ende heeft den tijdt verbeydt , die Godt gestelt hadde , om de rechtsinnigheydt van haeren keus aen alle menschen kenbaer te maecken.

Oft het tot Godts glorie gheweest is , dat **J O - ANNA**

ANNA buyten t'Clooster verblijven soude, ende of 'er in haer leven klaere merck-teecken en zijn, dat sy naer Godts roep gheleeft heeft, sal den Leser kunnen oordeelen uyt dit verhael. Ick mach wenschen, dat alle, die eenen staedt van leven aenveerden, soo eenvoudelijck ende recht-sinnighlijck hier in voortgaen, ghelijck JOANNA voort-ghegaen is.

GHEESTELYCK LEVEN VAN JOANNA

NU kom' ick voorder ende ick gaen verhalen: dat my in't gheestelijck leven van IOANNA dienstich schijnt te wesen soo tot ghedachtenisse als onderwijsinghe der Naer-komelinghen.

TWEEDE CAPITTEL.

Van haer twintighste tot haer dertighste Iaer.

SOo haest als JOANNA Gheestelijcke Dochter gheworden was, wierdt haer van de voornoemde Priorinne tot Meestersse van haer geestelijck leven aen-ghewesen de weerdige *Agnes van Heilsbagh*. Het welck haeren Biecht-vader gheerne toestont: om dat dese *Agnes* eenen spieghel van alle deught was, ende seer bequaem om een jonghe Maghet in de gheestelijcke volmaecktheydt te vervoorderen.

AGNES gaf terstont aen IOANNA de oeffeninghen van het inwendigh ghebedt, beneffens de tijt-verdeelinghe van gheheel den dagh: om in alles naer de deught ende naer de ghehoorsaemheydt voort te gaen, ende niet ghedreven te worden door eyghen-sinnigheydt.

E

Ende